

33. Förebygg mäns våld i praktiken med Unizons våldspreventionsguide

**ONSDAG 13.45-14.45
ZARAH LEANDER**

33. Förebygg mäns våld i praktiken med Unizons våldspreventionsguide

Rebecka Andersson, verksamhetsutvecklare,
Unizon

Åsa Sertenius Strivér, verksamhetsutvecklare
Kvinno- och tjejjouren Jönköping

Förebygg våld i praktiken med Unizons våldspreventionsguide

– att förebygga mäns och killars våld ur ett jourperspektiv

Forum Jämställdhet 2018

Rebecka Andersson
Åsa Sertenius Strivér

Unizon

Över 130 jourer: 85 kvinnojourer, 40 tjejjourer/ungdomsjourer och 10 andra idéburna stödverksamheter.

Unizon 2016

- **1 146** kvinnor, **1 413** barn och 19 män bodde på våra skyddade boenden år
- Unizons jourer hade **över 92 000** stödkontakter
- Tjejjourerna och ungdomsjourerna var Sveriges största aktör för stöd på nätet med nära **30 000** stödkontakter

Våldsprevention: Begrepp

Universell

Selektiv

Indikerad

Primär

Sekundär

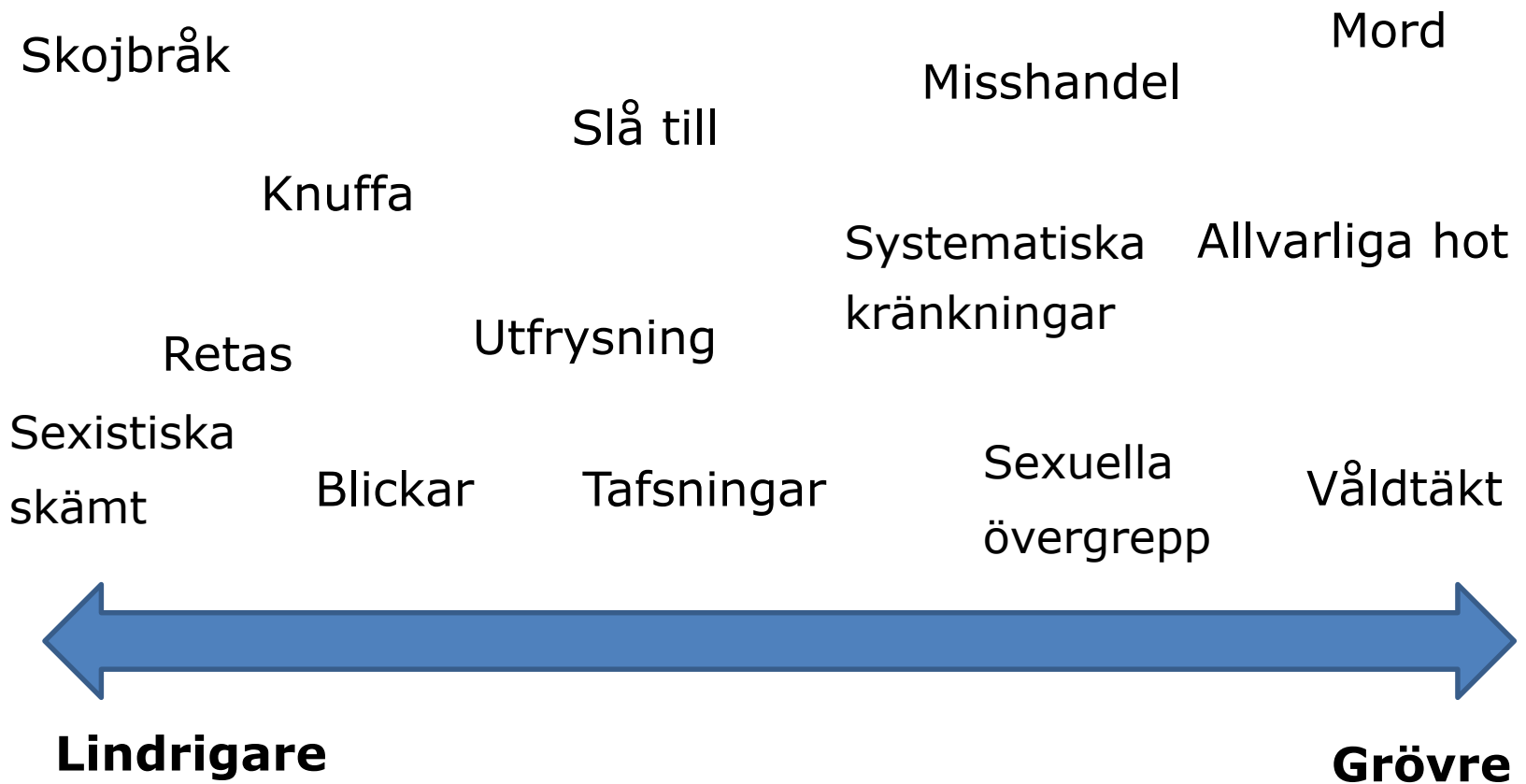
Tertiär

Tydlig koppling mellan unga mäns **stereotypa uppfattningar om kön** och deras **våldsutövande**.

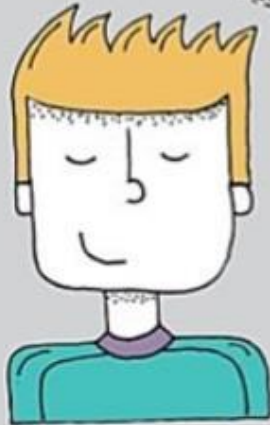
Risken för att ha utövat en våldsam eller kränkande handling ökar med 4,4 gånger för unga män som instämmer i stereotypa påståenden om både könsroller och om maskulinitet och femininitet.

Olika former av våld

**DET VAR BARA
ETT SKÄMT!
VAD SPELAR DET
FÖR ROLL?**

**SEXUELLT VÅLD
ÄR DEL I EN PYRAMID.
DITT SKÄMT BIDRAR
TILL VÅLD I VÅRT
SAMHÄLLE!**

MORD

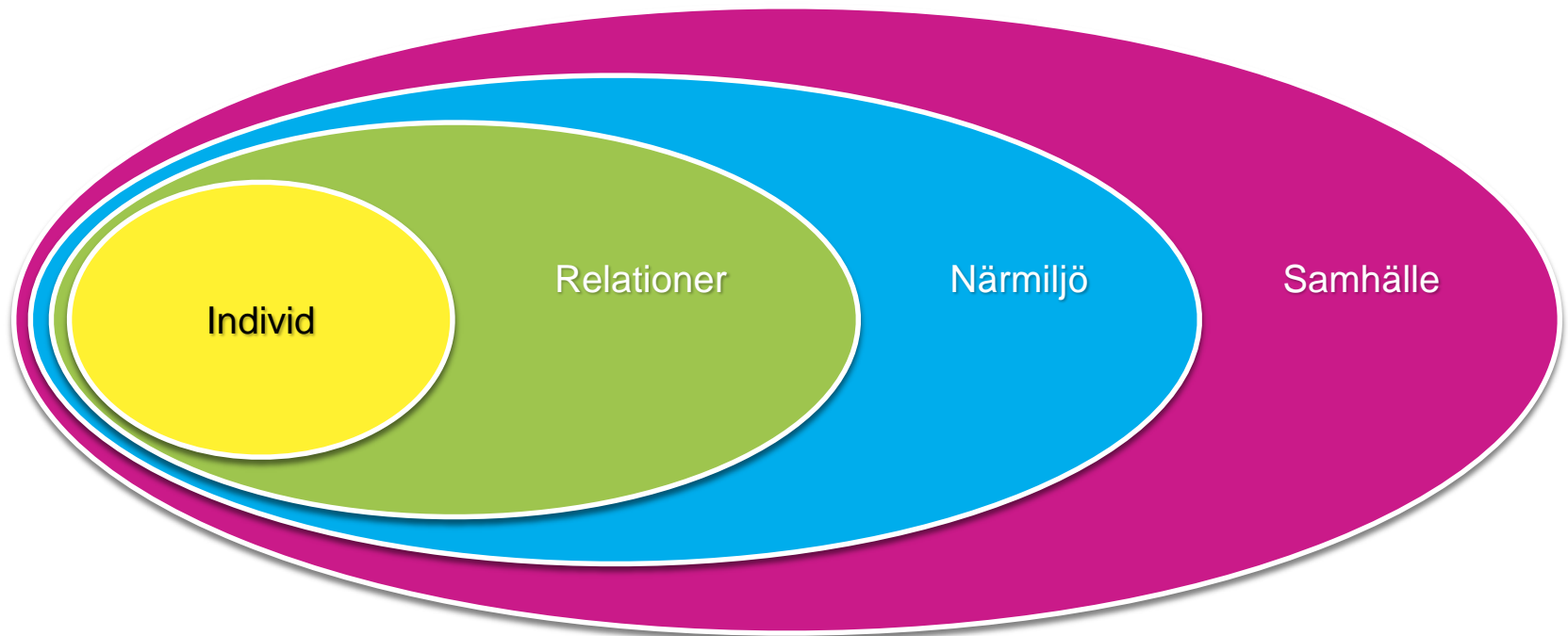
**VÅLDTÄKT,
MISSHANDEL,
PSYKISKT VÅLD.**

**TRAKASSERIER,
HOT, PSYKISKT OCH
FYSISKT UTNYTTJANDE.**

**SEXISTISKA/HOMOFOBA/TRANSFOBA
SKÄMT, ETT PROBLEMATISKT SPRÅK
OCH BEMÖTANDE, OBJEKTIFIERING,
TRADITIONELLA KÖNSROLLER.**

@ziibing

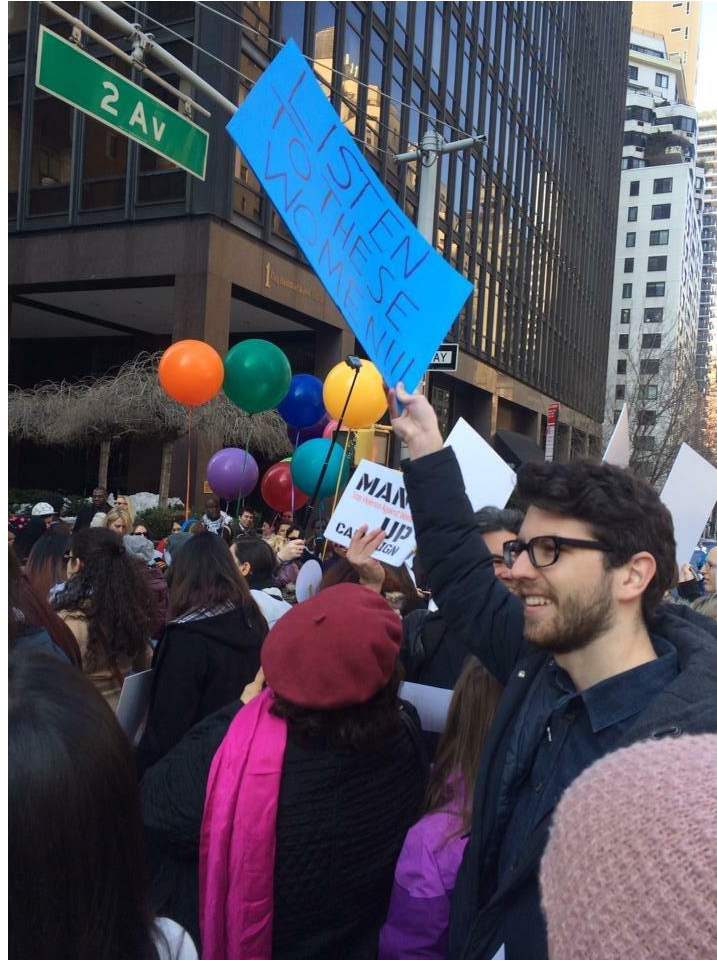
Den socioekologiska modellen

Inget att vänta på, Berg/Loftson:

https://www.mucl.se/sites/default/files/publikationer_uploads/inget-att-vanta-pa.pdf

Accountability

Accountability

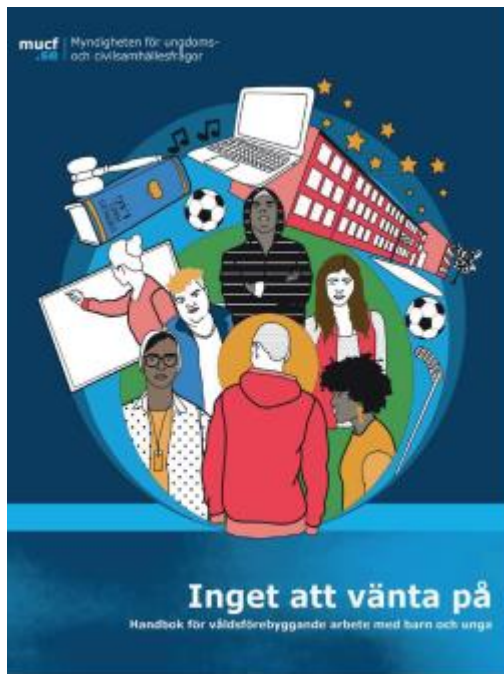
- Formalisera samarbete med kvinnoorganisationer som arbetar med våld
- Gemensamma utbildningar, handledning etc
- Tydliggör ansvaret för samarbetet inom organisationen
- Platser i organisationernas styrelser
- Förbered män praktiskt på att fördela det beröm som de automatiskt får
- Låt män lyfta de svåra frågorna, t ex pornografi och prostitution

Listen to these women and girls

Prata med varandra

- Vad berättar tjejerna i filmen?
- Känner ni igen er?
- Är det här våld?
- Vems ansvar?

En nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor

Utdrag (kapitel 5, sid 109-155) ur
Makt, mål och myndighet
– feministisk politik för
en jämställd framtid
Skr. 2016/17:10

Regeringen

Unizon lanserar Sveriges första feministiska våldspreventionsguide

http://unizon.se/sites/default/files/media/unizons_valdspreventionsguide.pdf

”Genom att hantera konsekvenserna av våld har kunskapen om hur mäns våld går att förebygga vuxit fram. Vi vet att våld går att förebygga, den här guiden är en del i arbetet med att visa hur.”

Riktlinjer

5 Riktlinjer – viktigt att tänka på

1. Förankring och etablering
2. Språk, utbildning och dialog
3. Barnrättsperspektivet
4. Samverkan
5. Uppföljning och utvärdering

4. Samverkan

”Det har tagit några turer att verkligen få med kommunen, men vi har fått hjälp från kommunpolitiker att trycka på i projekten.”

Metoder

5 Metoder – förslag på faktiska arbetsätt

1. Systerskap
2. Utbildningar genom värderingsövningar och filmvisning
3. Stödgrupper off- och online
4. Ett gemensamt och långsiktigt förebyggande forum i kommunen/regionen
5. Mentorer i våldsprevention (MVP)

3. Stödgrupper

STIFTELSEN
1000
MÖJLIGHETER

Tips och trix

5 Tips och trix

1. Hitta nyckelpersoner
2. Kom ihåg idrottsvärlden och övriga föreningslivet
3. Involvera forskare eller studenter i ert arbete
4. Ta hjälp av en processledare
5. Ta stöd i Istanbulkonventionen

1. Hitta nyckelpersoner

- Viktiga vuxna
- Ta hand om era eldsjälarna!

KVINNO&TJEJ JOUREN JÖNKÖPING

Kvinno- och Tjejjouren Jönköping

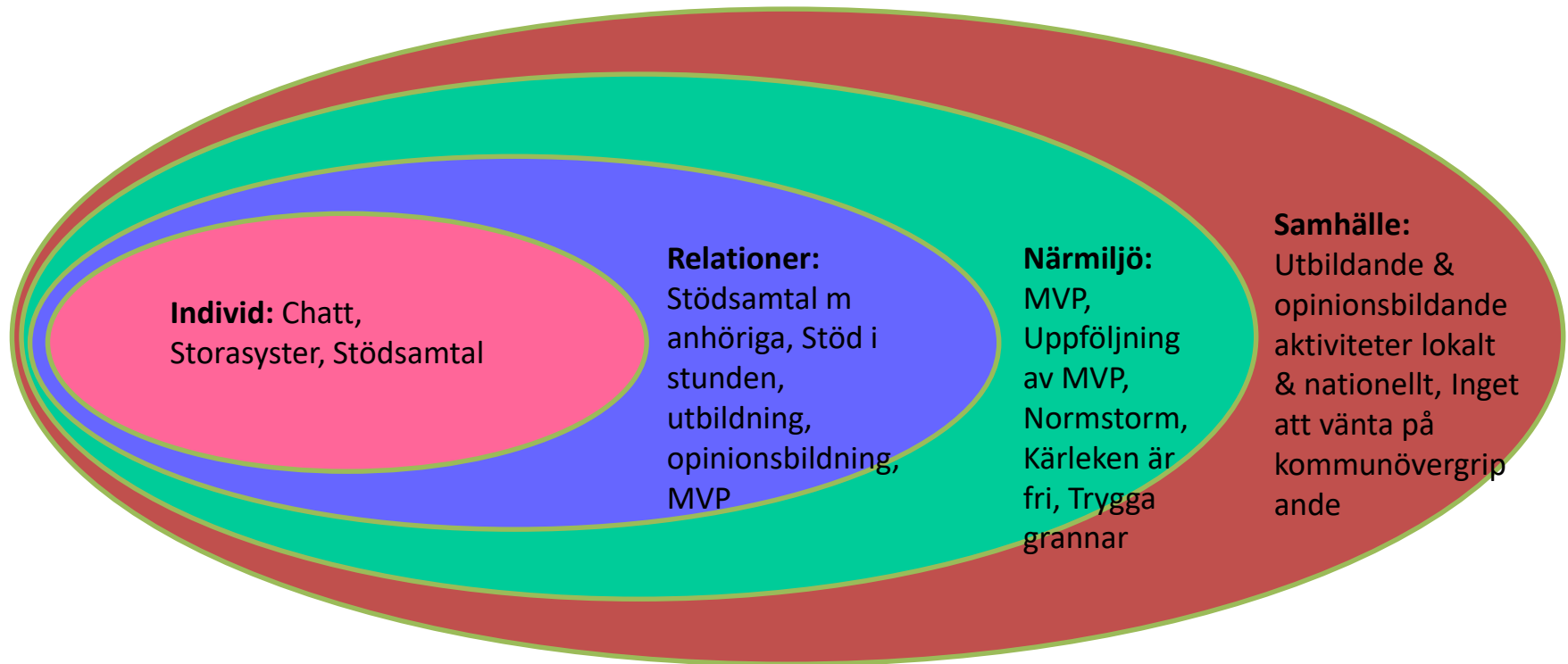
Utförare av socialtjänst

- Skyddat boende – åtta lägenheter
- Anställd personal:
 - Verksamhetschef
 - Fyra kuratorer
 - Boendesamordnare
 - Volontärsamordnare/Verksamhets utvecklare våldsprevention
 - Projektmedarbetare våldsprevention (2år)
- Tystnadsplikt
- Anmälningsplikt
- Dokumentation
- Kvalitetssäkring

Idéburet arbete

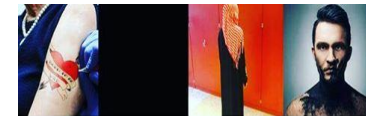
- Stödsamtal / kuratorer
- Volontärverksamhet / volontärsamordnare 50%
- Telefonjour
- Tjejjour
- Stöd i stunden
- Lek i stunden
- Opinions- och påverkans arbete
- Våldsförebyggande arbete / verksamhetsutvecklare 50% och projektmedarbetare 100 %
- Utbildning

Socio-ekologiska modellen

Metoder för primärprevention:

- 2012 Machofabriken
 - Manlighetsnormer & kopplingar till våld
- Normstorm 2012
 - Normkreativt skapande
 - Utställning läns museet 15/4-15/6 2018
- 2013 Det handlar om kärlek/Kärleken är fri
 - Barnkonventionen, hedersproblematik
- 2016 Mentorerna i våldsprevention
 - Åskådaransats

NORMSTORM

VÄLKOMMEN
PÅ VERNISSAGE
6 april 19.00
Jönköpings läns
museum

UTSTÄLLNINGAR
2016
Jönköpings läns
museum
6 april – 12 juni

Mentorer i våldsprevention (MVP)

Mentorer i våldsprevention (MVP)

- Ett program för att förebygga våld
- Ursprungligen från USA, grundat av Jackson Katz 1993 (Mentors in Violence Prevention)
- Målgrupp 13-18 år
- Manual med tematiska lektioner
 - Färdiga lektionsupplägg med manus
 - Bygger på scenarion, reflektion och dialog

Mentorer i våldsprevention

Programmets förändringsidéer

- Att öka medvetenheten om våld
- Att utmana begränsande genusnormer
- Att inspirera barn, unga och vuxna till att vara aktiva åskådare

MENTORS IN
VIOLENCE PREVENTION
SWEDEN

Åskådaransats

- En åskådare är den som ser, hör eller får kännedom om en våldssituation
- Bra att tilltala alla som *konstruktiva åskådare* istället för den binära indelningen offer/förövare
- Vi kan alla göra något *före, under* eller *efter* en våldshändelse
- Potential till normförändringar på större skala

PROGRAMINNEHÅLL

1 Vilken åskådare vill du vara?

2 Killars och mäns våld

3 Trånga genusregler

4 Sexualiserade trakasserier

5 Sexualiserat våld

6 Homofobi

7 Kreativ workshop kring åskådarrollen

män
för
jäm
ställd
het

Hur uppkommer våldet?

Mentorer i våldsprevention

Jönköping

- Män för Jämställdhet och Unizon
- Kvinno- och tjejjouren Jönköping
- Jönköpings kommun
 - Utbildningsförvaltningen
 - Flahultsskolan
 - Kultur- och fritidsförvaltningen
 - Socialförvaltningen, Fältgruppen

MENTORS IN
VIOLENCE PREVENTION
SWEDEN

Så här jobbar vi med MVP på skolan

- Årskurs 8
 - 14 lektioner/termin
- Fritidsledare planerar & leder lektionerna
- Kvinno- & tjejjouren deltar på lektionerna om sexualiserade trakasserier & sexualiserat våld
- Jourens kurator stöttar skolpersonal i frågor kring våld som kan uppkomma i samband med MVP
- Samverkansgrupp har avstämningsmöten ett par gånger/termin

- Uppföljning av MVP-arbetet i åk 9
 - Medmänsklighet, Barnkonventionen, Jämställdhet, Porr & Prostitution, Samtycke, Psykisk hälsa & ohälsa, Kreativ workshop

Våldsprevention i samverkan - ur Flahultsskolans perspektiv

- **Fördelar:**

- många kompetenser
- ekonomiskt, eventuell stöttning finansiellt i implementeringsfasen
- möjlighet att få handledning under arbetsgång
- kompetensutveckling samt delta i konferenser med andra som arbetar med samma metod

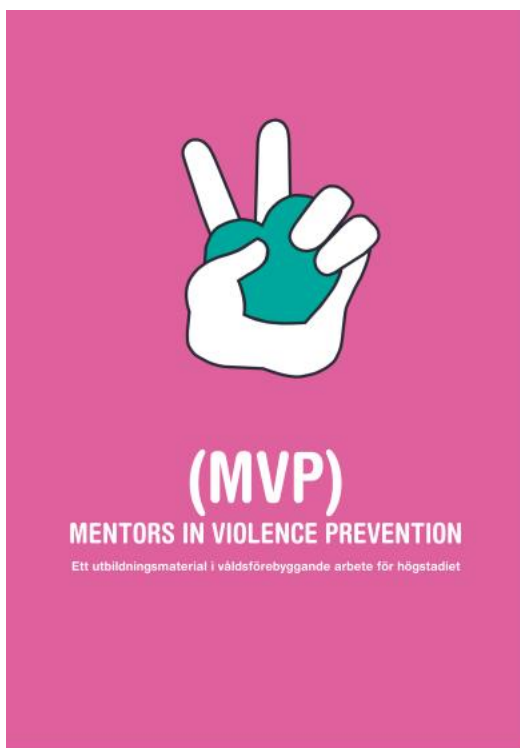
- **Utmaningar:**

- Att få med alla på samma spår, våga
- Olika ingångar i arbetet, olika arenor, man ser olika sidor av ex. lektion

- **Detta tar vi med oss:**

- viktigt att ha fasta uppföljningsmöten
- delmål att följa upp
- fokus framåt
- rektor viktig del i att skapa en helhet för skolan, samt vara den som stödjer och driver

Scenarion

Face to face

1. Ingenting. Ingen idé.
2. Jag fäller en kommentar tillbaka.
3. Jag pratar med mina kompisar och vi kommer fram till att nästa gång så säger vi ifrån i grupp att ”nu räcker det, vi är inga prylar som man betygsätter”.
4. Jag ber en pålitlig lärare att prata med eleverna som ständigt tar sig rätten att bedöma andra.
5. Annat/eget förslag.

Nätet

1. Ingenting, det är ju bara på skoj.
2. Tar kontakt med henne och hör hur hon mår.
3. Pratar med mina vänner och säger ”hallå det räcker nu, låt det vara”.
4. Ber Erik att ta kontakt med henne och be om ursäkt och skriva ett offentligt förlåt på Facebook.
5. Pratar med mina föräldrar som kontaktar skolan.
6. Annat/eget förslag.

“Pornography is a recipe for rape”

Porrens innehåll

Redan för 10 år sedan höll 90% av scenerna i de mest sålda/hyrda filmerna i USA fysisk och verbal aggression

Hålla för
munnen

Slå med
handflatan

Strypning

Bitch!
Slut!
Whore!

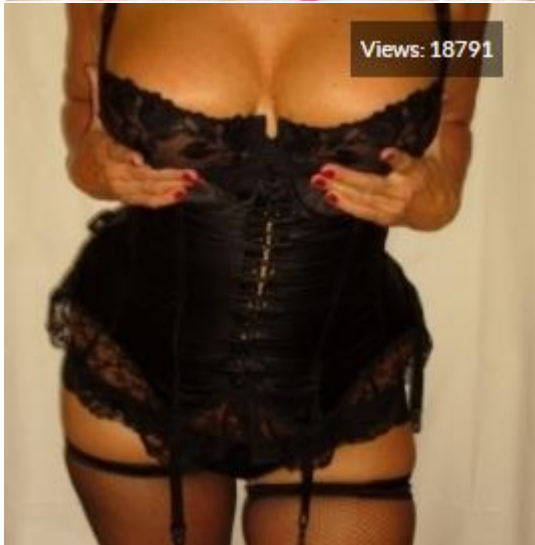
Dra i håret

ATM

Spanking

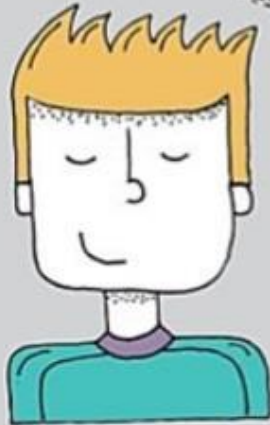
TOM FORD FOR MEN
THE FIRST FRAGRANCE FOR MEN FROM TOM FORD

Views: 18791

**DET VAR BARA
ETT SKÄMT!
VAD SPELAR DET
FÖR ROLL?**

**SEXUELLT VÅLD
ÄR DEL I EN PYRAMID.
DITT SKÄMT BIDRAR
TILL VÅLD I VÅRT
SAMHÄLLE!**

MORD

**VÅLDTÄKT,
MISSHANDEL,
PSYKISKT VÅLD.**

**TRAKASSERIER,
HOT, PSYKISKT OCH
FYSISKT UTNYTTJANDE.**

**SEXISTISKA/HOMOFOBA/TRANSFOBA
SKÄMT, ETT PROBLEMATISKT SPRÅK
OCH BEMÖTANDE, OBJEKTIFIERING,
TRADITIONELLA KÖNSROLLER.**

@ziibing

Visuell drog

(Maria Ahlin och Ulrica Stigberg)

- Ibland gör de saker i porrfilm som inte är skönt, men så finns en förväntan att man ska tycka att det är skönt. Att man slår tjejen i ansiktet eller håller henne hårt i ansiktet. ”Varför håller han så hårt i mitt ansikte när vi har sex? Det tycker inte jag är skönt. Jag vill inte att han ska göra det.”

Motverka våld effektivt....?

... Uppmärksamma ungas villkor!

Förebygg killars våld och stöd killar att sluta med våld

Uppmärksamma unga våldsoffer och förövare

Våga prata om sex- och samlevnadsfrågor

Jobba för jämställdhet bland barn och unga

Inget att vänta på!

Förebyggande arbete för ett jämställt samhälle fritt från våld

Rebecka Andersson

rebecka.andersson@unizon.se

Åsa Sertenius Strivér

asa@kvinnottejjourenjkpg.se